

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir (jud. C. Salagor).

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă).

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alic Baltag împotriva Primăriei comunei Țiganca, raionul Cantemir și Consiliului comunal Țiganca, raionul Cantemir cu privire la revizuirea clauzelor contractului de arendă, reducerea prețului de arendă și a restanțelor la arendă,

împotriva încheierii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir,

c o n s t a t ă:

La 10 ianuarie 2020, Alic Baltag a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Țiganca, r-nul Cantemir și Consiliului comunal Țiganca, r-nul Cantemir cu privire la revizuirea clauzelor contractului de arendă, reducerea prețului de arendă și a restanțelor la arendă.

Prin hotărârea din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, a fost respinsă acțiunea ca fiind tardivă în partea ce ține de reducerea prețului de arendă conform gradului de bonitate. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 martie 2021, reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 150 lei. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 165-166).

Prin încheierea din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La 04 august 2021, reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii recurate, admiterea apelului și punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a restitui recursul declarat de către reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin hotărârea din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, a fost respinsă acțiunea ca fiind tardivă în partea ce ține de reducerea prețului de arendă conform gradului de bonitate. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 martie 2021, reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 150 lei. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 165-166).

Respectiv, prin încheierea din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul apelantului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

În continuare, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură

ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, instanța de recurs reține că, încheierea din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 150 lei, a fost expediată participanților la proces, la 03 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 167), dovada recepționării copiei încheierii fiind prezența la materialele dosarului a avizelor de recepție, contrasemnate de către reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, la data de 08 iunie 2021 precum și a apelantului-recurent Alic Baltag, la data de 09 iunie 2021 (f.d. 168, 169).

De asemenea, încheierea din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost expediată participanților la proces, în aceeași zi, la 24 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, dovada recepționării copiei încheierii fiind prezența la materialele dosarului a avizelor de recepție, contrasemnate de către reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, la data de 30 iunie 2021, precum și a apelantului-recurent Alic Baltag, la data de 01 iulie 2021 (f.d. 182, 183).

Astfel, verificând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul statuează că, reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, a depus cererea de recurs împotriva încheierii de restituire a apelului, abia la data de 04 august 2021, or, acesta trebuia să depună recursul până la data de 15 iulie 2021 inclusiv.

Or, în atare condiții, recursul a fost declarat cu încălcarea vădit nejustificată a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În acest context, reieșind din materialele cauzei, Colegiul constată că, reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare dânsului într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în termenul legal.

Astfel, prin prisma prevederilor citate, Colegiul notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

Concomitent, Colegiul menționează că, în conformitate cu art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alin. 3 al aceluiași articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu în cererea de

recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, totuși nu a indicat motivul, cu anexarea probelor concludente ce justifică omiterea acestuia.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Mai mult decât atât, potrivit informației publice a Portalului Național al Instanțelor de Judecată, încheierea instanței de apel din 24 iunie 2021, a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Cahul, în aceeași zi, la 24 iunie 2021, respectiv, participanții la proces, reieșind din principiul bunei-credințe, urmau să manifeste diligența necesară întru exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat.

În acest context, potrivit art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Totodată, instanța de recurs notează că, în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, se confirmă că reprezentantul recurentului nu s-a conformat prevederilor legale la declararea recursului împotriva încheierii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, or, înregistrarea acestuia doar la 04 august 2021 s-a realizat peste termenul legal, în

condițiile în care legiuitorul a stabilit un termen de 15 zile pentru declararea recursului de la comunicarea încheierii. De altfel, reprezentantul recurentului solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a indicat motivele ce justifică omiterea acestuia.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de către reprezentantul recurentului Alic Baltag, avocatul Serghei Rusu, împotriva încheierii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat